

Recension

Lektor Elsbeth Hermansson, BTJ

Montmar, Lilian O.

Kolonisterna på hjortronmyrarna

Häftepos 10116383

1920-talet i Sverige präglades av hög arbetslöshet med utvandring som följd. För att minska avfolkningen upplät staten myrmark i Lappland, så kallade kolonat (jordlotter) till arbetslösa. Väg måste byggas först, därefter bostäder och slutligen vidtog arbetet att för hand med spadar dika ut och torrlägga myrarna till odlingsbar mark. Skogsarbetare krävdes till Norrlands stora skogar; tillsammans med avkastningen av ett litet jordbruk skulle kolonisterna få sin försörjning tryggad. Arbetskraften var människornas enda egendom, men då arbetet i skogen såldes till de stora bolagen blev följderna återigen arbetslöshet, fattigdom och svält - fiske och jakt fick inte förekomma. Författaren har genom brev, dokument och omfattande forskning skrivit en fängslande, innehållsrik och synnerligen läsvärd roman i syfte "att dokumentera folket, tiden och en försvunnen bygd". Kolonaten försvann som arrendeform 1947 och blev kronotorp. Per Albin med makan Ester fick inte friköpa sitt kolonat förrän 1958. På de mödosamt röjda åkerlapparna växer nu skogen och med författarens ord är det "nästan svårt att tro att dylika livsöden kan ha varit verklighet".

Läs och begrunda!